

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.  
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



# DAGNY

TIDNING FÖR  
SVENSKA  
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 11.

Stockholm den 16 Mars 1911.

4:e årg.

<b>Prenumerationspris:</b> 1/4 år .. kr. 4: 50   1/2 år .. kr. 2: 50 3/4 " " " 3: 50   1 " " " 1: 25 <b>Lösnummer 10 öre.</b> Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	<b>Redaktion:</b> Mästersamuelsgatan 51, en tr. <b>Telefoner:</b> Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	<b>Redaktör o. ansvarig utgivare:</b> <b>ELLEN KLEMAN.</b> <b>Mottagningsstid:</b> kl. 11—12. Sthlm 1911, F. Englunds Boktr.	<b>Expedition och Annonsskontor:</b> Mästersamuelsgatan 51, en tr. <b>Post- och telegrafadress:</b> DAGNY, Stockholm.	<b>Annonnspris:</b> 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annonns bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	--	--	---

## Docenten Elsa Eschelsson.



ett smärtsamt och oväntadt sorgbudskap har kommit: Sveriges första kvinnliga docent, docenten i civilrätt vid Uppsala universitet jur. dr. Elsa Eschelsson har aflidit.

Helgjutten är det ord som bäst säger hvad docenten Eschelsson var. Helt uppgick hon i sin ve-

tenskap. Hos henne fanns ingen splittring, ingen hvil på vunna segrar. Målmedvetet gick hon framåt, från det ögonblick då hon inskrefs vid Uppsala universitet till det då hon dog som erkänd vetenskapsidkare och framstående universitetslärare.

De milstolpar af vetenskapliga uppdrag och af vetenskapliga arbeten som beteckna docenten Eschelssons bana äro väl kända. År 1882 inskrefs hon, 21 år gammal, vid Uppsala universitet. Sedan hon aflagt filosofie kandidatexamen (1885), juris kandidatexamen (1892) och juris licentiatexamen (1897) och sedan hon biträdt vid domaregöromålen i Uppsala läns södra domsaga, blef hon år 1907 docent i civilrätt, efter att hafva försvarat sin afhandling "Om begreppet gåfva enligt svensk rätt." Såsom docent i Uppsala juridiska fakultet föreläste hon processrätt höstterminen 1897 och vårarna 1898 och 1899 samt ledde från begynnelsen den 1904 införda teoretiskt-propedeutiska undervisningskursen i civilrätt och de viktigaste därmed sammanhängande delarna af processrätten samt straffrättens allmänna grunder. Med dem som bevistade denna kurs var hon alltsedan 1905 förordnad att förrätta kansliexamen.

Åren 1901, 1904, 1906 och 1907 äro betydelsefulla i docenten Eschelssons vetenskapliga produktion. År 1901 utger hon afdelningen om svensk civilrätt i "Eléments de droit civil scandinave" (Danemark, Norwège, Suède) par Ernest Lehr avec la collaboration

de H. Munch-Petersen, Kristen Johanssen, Elsa Eschelsson, med en efterskrift af samma år i Tidsskrift for Retsvidenskab "Om civiläktenskapets framträdande i svensk och utländsk rätt", hvilken ingick som nr 31 i serien "I vår tids lifsfrågor". År 1904 "Bidrag till läran om besittning enligt svensk rätt. Besittningsbegreppet. En rättsencyklopedisk studie"; 1906 "Om fullbordandet af gåfva af lös egendom enligt svensk rättspraxis" samt 1907 den därmed sammanhängande: "Ännu några ord om fullbordandet af gåfva af lös egendom enligt svensk rättspraxis." Vid sin död var hon äfven i beredskap att utgifva ett nytt arbete.

Docenten Eschelssons lärarverksamhet har betecknats som synnerligen utmärkt. Hon var som lärare en erkänd kapacitet, och hennes lärjungar omfattade henne med den största aktning och sympati, liksom hon ägnade dem ett aldrig svikande intresse.

Hvad hennes vetenskapliga produktion beträffar, har hon särskildt i sin doktorsafhandling samt i "Bidrag till läran om besittning enligt svensk rätt" gifvit viktiga bidrag till sin vetenskap. Originalitet, tankeskärpa, finhet i iakttagelseförmåga och omdöme äro utmärkande särskildt för dessa bägge skrifter.

Helgjuten var hennes lifsgärning, helgjuten som hennes karaktär med dess sällsynta rättrådighet och omutliga sanningskärlek. Hon var en monolit, huggen i ett enda stycke, med något monumentalt i karaktärens linjer. Hon var en personlighet, som i hvarje sin handling syftade till det rätta och som äfven af andra fordrade sanningskärlek och rättvisa. Förnäm och slutet var hon. Men man må ej tro att det icke hos henne fanns medkänsla. Den yppade sig ofta, enkelt och utan stora ord, på ett sätt som väl öfverensstämde med hennes nobla karaktär. Få, äfven bland de kvinnliga studenterna i Uppsala, kände henne nära. Men känslan af att hon fanns betydde för mången ofantligt mycket, vissheten om hennes arbete för sin vetenskap och för kvinnornas sak. Ett kort samtal med henne, ett besök i hennes hem kunde därför för en ung kvinnlig studerande blifva ett verkligt minne.

Bland mina personliga minnen af Elsa Eschelsson framträder särskildt hennes disputation och promotion. Det var den 31 maj 1897. Man skyndade till universitetet i högtidsstämning och tog plats bland de talrika åhörarna i en af de största lärosalarna. Jur. lic. Elsa Eschelsson försvarade sin afhandling för juris doktorsgrads vinnande. Den känsla af segervisshet man haft då man kom — ty man var säker på att en seger här skulle vinnas — den känslan ökades alltmer under disputationens gång. Fakultetsopponentens, professor Nordling, anmärkningar besvarades med öfvertygande klarhet och tankeskärpa, och snart gjorde han, efter hvad han sade, sina anmärkningar blott "i förbigående". Efter oppositionens slut yttrade han sig ock till lic. Eschelsson med det varmaste erkännande. När det så frågades om någon önskade opponera extra, reste sig professor Trygger, gjorde ett par smärre anmärkningar och begagnade så tillfället att säga

sin tanke om afhandlingen i dess helhet, om de stora svårigheter ämnet erbjöd, om hur lyckligt och originellt det behandlats i jämförelse med liknande arbeten, som vanligen voro mer eller mindre mosaikartade. — Man kände ett inre jubel. Och då denna vårdag efter promotionen dr Eschelsson tågade bort, åtföljd af de sina, öfver universitetsbacken, med den veckade hatten vackert inramande de regelbundna dragen, kände man en förvisning om nya segrar för kvinnorna. Horisonten vidgades i vårdagern.

Det har sedan denna 31 maj, som åtföljdes af den 5 juni, då dr Eschelsson utnämndes till docent i civilrätt, förflutit snart fjorton år.

Redan år 1898 knöt sig intresset i Uppsala åter starkt till Elsa Eschelssons namn. Professorn i civilrätt hade allidit och tvenne docenter funnos i ämnet, af hvilka Elsa Eschelsson var den tidigast utnämnda och mest examensmeriterade. Fakulteten föreslog att docent Eschelsson skulle uppehålla den ledigblifna professuren, tills ny innehafvare af denna utnämndes. Förslaget afböjdes af mindre akademiska konsistoriet, som i stället förordade den andre docenten. Konsistoriet motiverade sin åsikt därmed, att docenten Eschelsson redan blifvit föreslagen att i likhet med föregående termin uppehålla professor Tryggers föreläsningsskyldighet i processrätt, hvilket redan annonserats. Härigenom uteslöts denna gång möjligheten att få gränsen för en kvinnas akademiska befogenhet preciserad.

Mer än tolf år gingo därefter under allvarligt vetenskapligt arbete från docent Eschelssons sida.

Och nu i år syntes den för henne så betydelsefulla frågan om kvinnans tillträde till professur skola afgöras. Det blef ej docenten Eschelsson förunnadt att se den slutliga lösningen på denna fråga. Döden bortryckte henne plötsligt i hennes fulla arbetskraft.

*Kerstin Hård af Segerstad.*

## En ny dufvopost.

Oregon har vunnit framgång.

Båda kamrarna i Oregons lagstiftande kår hafva röstat för ett förslag till ändring af konstitutionen, hvarigenom politisk rösträtt meddelas åt kvinnor.

Som bekant föll ett dylikt förslag i fjol, men suffragisterna i Oregon äro utan tvifvel uppmuntrade af grannstaten Washington, där ändringsförslag tvänne gånger ledo nederlag för att tredje gången gå igenom med stor majoritet.

## Våra ärade läsare

uppmanas värdsamt att ifrigt verka för DAGNYS spridning genom värfvande af nya prenumeranter.

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.  
**DAVID ANDERSEN & Comp.**  
 Hofjuvelerare.  
 4 Fredsgatan 4.

**CLARA SMITT-DRYSELIUS,**  
 BADLÄKARE.  
 ELEKTRISKA LJUSINSTITUTET,  
 24 B Grefvaregatan 24 B, STOCKHOLM. A. T. 42 25.

Inre, nervösa och reumatiska lidanden, ägghvita, sockersjuka, sömnlöshet m. m.  
 Specialitet: Kvinnosjukdomar.

# Svenska konstnärinnors utställning.

## II.

Det var en god idé af det nybildade konstnärinneförbundet att på sin första utställning låta oss få en överblick af hvad som i Sverige åstadkommits af redan bortgångna kvinnliga artister. Med glädje — och med vemod — betraktar man denna intressanta utställning. Kanske mest med vemod. Ty man kan knappast undgå att tänka på huru många olika slags svårigheter dessa föregångerskor haft att bekämpa, huru många fördomar de haft att strida med, huru mycken smälek de mött, huru många möjligheter som gått i kvaf och huru många glada förhoppningar som gäckats.

Bäst ha väl konstnärernas döttrar haft det. Så till vida åtminstone som de oftast haft lätt att få den undervisning som andra unga kvinnor med konstnärsanlag först efter många ansträngningar lyckats få tillgång till.

Så Ehrenstrahls dotter, Anna Maria Watrang, som tidigt fick undervisning af sin far, ofta nog, berättas det, hjälpte honom med hans tafloer och äfven efter sitt giftermål fortfor att måla — såsom visas af de sex porträtt af presidenter i Svea Hofrätt, dem hon skänkt till nämnda verk och af hvilka ett blifvit utlånadt till denna utställning.

Så ock Ulrika Pasch, den ojämförligt främsta af det svenska sjuttonhundratalets få kvinnliga artister, — dotter till den äldre Lorens Pasch och syster till den yngre konstnären med samma namn — hvilken, när brodern var öfverhopad af beställningar, hjälpte honom genom att måla kläder, accessoarer m. m. å de beställda porträtten och, när fadern blef gammal och sjuklig, försörjde honom genom sitt arbete. Af hennes här utställda porträtt är det psykologiskt intressantaste kanske den förtjusande lilla bilden af Gustaf III som barn — där man så tydligt ser det kvicka, liffulla lynnet hos denna prins, som redan spelade komedier och hade sina politiska funderingar. Särdeles graciöst och utsökt i färgen är också ett porträtt af en okänd ung dam. Fjorton bilder af Ulrika Pasch har man fått ihop till denna utställning; men hur pass omfångsrik på det hela hennes alstring varit kan man näppeligen bedöma, då ej sällan hennes arbeten — hvilka ofta äro osignerade — torde ha tillskrifvits fadern eller brodern. I en artikel i tidskriften Dagny hade jag en gång tillfälle påpeka att åtminstone i ett lands litteratur — den spanska — åtskilliga anonyma diktarinor varit verksamma; här ha vi ett exempel på huru äfven inom den bildande konsten en viss tillbakadragenhet, en viss tveksamhet att framträda inför offentligheten försports hos konstnärligt produktiva kvinnor.

Af en tredje konstnärsdotter, Wilhelmina Krafft, gift Noréus, finnes en vacker miniatyr och en komposition till ett broderi — en akvarell, framställande den kända historien om Kleobis och Biton — intressant äfven därför, att den påminner om huru mycket af konstnärligt skapande som af kvinnor nedlagts på det textila

området, ej blott i utförandet utan tvefvelsutan äfven ofta i själfva kompositionen.

När man kommer till adertonhundratalets konstnärinnor, dröjer man med särskildt intresse vid Sophie Adlersparres målningar, såväl därför att hon var en synnerligen intresseväckande personlighet — såsom framgår af Esseldes lefnadsteckning af henne i Tidskrift för hemmet, åren 1863—64 — som därför att hennes här utställda arbeten vittna om en mindre vanlig konstnärlig begåfning. Man har i allmänhet hört henne omtalas såsom företrädesvis kopierande äldre mästars verk. Af de anteckningar ur hennes dagbok, som i nyssnämnda biografi meddelas, ser man emellertid, att det som dref henne till att ägna en god del af sin tid och sina krafter åt att efterbilda några af konstens storverk ingalunda var någon brist på egna konstnärliga idéer, utan att skälet var ett annat. Hon hade en djupt religiös uppfattning af konstens syfte: att höja människornas sinnen, att lyfta dem mot Gud — och hon hade en varm fosterlandskärlek; då ju under förra hälften af adertonhundratalet vår tids konstnärligt fulländade reproduktionsmetoder ej voro kända — och därtill utländska resor voro långt mindre vanliga än nu — ansåg hon sig ej kunna genom egna verk gifva sitt land en så värdefull gåfva som genom att afbilda några af de mästerverk i Dresdens, Louvrens och Roms gallerier, som syntes henne vara af den mest själshöjande art. Af de originalarbeten som här finnas utställda framgår emellertid, som sagdt, att Sophie Adlersparres konstnärbegåfning var verkligt betydande. Huru förträffligt är icke t. ex. porträttet af drottning Joséphine! Sant är väl att man tycker sig märka intrycken af Södermark — som väl ej i egentlig mening varit hennes lärare men dock bistod henne med sina råd —, dock röjer sig på samma gång något afgjordt individuellt i uttrycket, detta uttryck af på en gång kunglig värdighet och intagande behag. En kraftig karaktäristik utmärker bilden af majorskan Mannerskantz, och betagande är det med nr 4 försedda lilla barnporträttet. Man kan knappast undra öfver den bitterhet som framskyntar i konstnärinnans anteckningar, då hon konstaterar, att hon alltid vid expositioner tilldelas den sämsta platsen — ”nere vid golfvet”, skrifver hon — och att hon småningom beslutar sig för att aldrig mer utställa sina arbeten. Hon var den första svenska kvinna, som offentligt exponerade sina målningar, och en del af hennes manliga kolleger, som lifligt berömt hennes målningar — så länge de trodde att hon målade blott för sitt nöjes skull — blefvo djupt indignerade, då de märkte att hon äfven mottog beställningar — något som de funno högeligen okvinnligt.

Maria Röhlis ritningar, Amalia Lindegrens målningar och Lea Ahlborns medaljer äro så väl kända att jag kan nöja mig med att nämna, att dessa tre konstnärinnor äro på utställningen väl företrädde. Af Fredrika Bremer, hvilken, som bekant, flitigt och

**ROBERT DITZINGER**  
**STOCKLOLM.**

72, 74 VÄSTERLÅNGGATAN 52, 81.

Filial: 18 NORRMALMSTORG 18.

Realiserar vid inventeringen nedsatta varor samt diverse fabriksklumpar af: Duktyger, Handdukar, Linne- & Bomullsväfnader, Gardiner, Möbelyger, afpassade Mattor och Gångmattor, Schaggdukar, Filtar, Säng-

kläder, stort lager af Damkonfektion m. m., m. m., till kolossalt billiga priser.

skickligt porträtterade sina mer och mindre ryktbara samtida, finnes en hel serie porträtt af Geijer, Oehlenschläger, H. C. Andersen m. fl.

Här och där finner man en enstaka förträfflig bild af en konstnärinna, hvars hela efterlämnade oeuvre kanske utgöres af denna enda målning. I fråga om en manlig konstnär skulle detta synas otänkbart. Man skulle säga: den som kunnat måla så måste ha målat mycket mera. I fråga om kvinnor är det ej så svårt att förklara fenomenet; det har varit kvinnor som, upptagna af sitt hem, blott en eller annan gång funnit tillfälle att gifva utlopp åt sin inneboende konstnärsdrift. En verkligt förtjänstfull målning är t. ex. det porträtt af den ryktbare juristen J. G. Richert, som målats af dennes dotter, fru Ida Hjärne (mor till professor Harald Hjärne). Vackert är också det porträtt, som målats af modern till en annan framstående person: grefvinnan Sigrid Snoilskys, f. Banér, miniatyrbild af en icke namngifven dam.

Går man till de konstnärinnor, som representera adertonhundratalets senare hälft, så fäster man sig ovillkorligen vid Anna Nordlanders målningar — så förvånande moderna till uppfattning och faktur. Den tidigt bortgångna konstnärinnan var bördig från Norrland, och långt innan "framtidlandet" blifvit litterärt upptäckt och exploateradt, målade hon sina käcka och karaktäristiska bilder ur lapparnes lif.

Intressant är också "damen med apan", som bl. a. genom det ljusmättade i sin gråa ton påminner oss om den målare, som var 70—80-talets nyfunna ideal — Velazques, mästaren som prisades af hänförliga adepten och hvars inflytande spåras i många arbeten från den tiden, såväl franska som svenska.

Har man möjligen förut — i likhet med undertecknad — haft den föreställningen att Amanda Sidvall endast målade blommor, så blir man angenämt öfverraskad af att här finna hennes mångsidighet, röjd genom porträtt och genrebilder.

Det finnes ännu mycket som skulle vara värdt att nämna i denna sal — målningar af Eva Bonnier, fru Kleen, Alida Rabe m. fl., men utrymmet nödgär mig till att blifva kortfattad, hvarför jag slutar med att blott omnämna två af de senast bortgångna: Hildur Wåhlin, född Hult, och Görel Wiman — båda lika älskvärda som personligheter och löftesrika som konstnärinnor. Den förra röjer i sitt själfulla själfporträtt och sin bild af den lille pysen, som kraflar omkring i det soliga hemmet, kanske än mer levande möjligheter än i sin stora duktigt målade och med medalj belönade tafla. Och den senare har en skärgårdsbild med sol öfver talar — full af friskhet och glans — och en skogsinteriör, mättad af "Skovensomhedens" hemlighetsfulla poesi, båda röjande den intima känsla af landskapets själ, som är det viktigaste af allt inom landskapskonsten.

*Anna Maria Roos.*

Den plikt, som du anar, binder dig från och med det ögonblick som du anar den.

*Henri-Frédéric Amiel* ("En drömmares dagbok").

## Litteratur.

**Sagor om Hjärtat.** Af *Gustaf Ullman*.

**Bendel & C:o.** Af *Henning Berger*.

Albert Bonniers förlag, Sthlm.

Bland våra yngre författare är Gustaf Ullman en af de mest sympatiska. Han är full af medkänsla, hans uppfattning tränger till djupet, och för ynkligheten äger han det goda löjet. Dessutom har han den smaken att inte begagna stora later, och äfven den äkta konstnärliga känslan för måttfullhet tycks vara honom gifven af en välvillig försyn.

Hans "Sagor om Hjärtat" kan därför inte sägas vara någon ovanlig bok, och den är inte det bästa Gustaf Ullman har skrivit. Att en stor del af novellerna förut varit synliga i tidningar m. m. betyder mindre, men de kunde ha sofrats bättre och ändå ha räckt till en försvarlig volym.

Emellertid finner man äfven bland de obetydligare sakerna denna förmåga att få fram det väsentliga, som är ett af kännetecknen på den rätta novellisten. Därför kunna de äfven godt stå sig vid jämförelsen med åtskilligt meningslöst litterärt joller, som en del andra författare inte dra sig för att låta trycka. Och det är endast tillsammans med Gustaf Ullmans egna fullviktiga noveller, som de befinnas väl läta.

Den första berättelsen i samlingen, "Skyddslingen", är ypperlig. Det är den första kärlekens saga, som han här förtäljer. Och om man också tycker att det ovanligt sympatiska människopar, som man här lockas att intressera sig för, vore värdt all möjlig lycka, så är dock den brytning, som sker, psykologiskt riktig. Författaren är väl hemmastadd i de unga människans känslvärld, och Fritz Bodell hörde till de naturer och till den ålder, som tror sig ha råd att — inte förlåta.

"Kärleken är icke lek, utan något helt annat", låter författaren en annan af bokens ynglingar säga. Det är säkerligen Gustaf Ullmans egen uppfattning, som uttalas här. Och i hvilken form än erotiken tar sig uttryck i alla dessa olika små noveller, så återfinner man ständigt den allvarliga grundtonen, vördnaden för kärleken.

Men "Sagor om Hjärtat" handla inte endast om den erotiska känslan. "Små sorgespel" t. ex., som är en prosadikt om ett litet gossebarn, om fiskar och insekter, är något af det bästa i boken. Och utom denna finnas här många andra sagor, om de skiftande, mäktiga rörelser, som ett människohjärta kan erfaras; och de gripa oss, därför att de äro så sanna. Gustaf Ullman har allt skäl att vara nöjd med sin bok. — Läsaren inte mindre.

\* \* \*

Henning Bergers säkra skildrarekonst med dess fotografiska noggrannhet i detaljbehandlingen är så ofta konstaterad och erkänd, att det endast onödigtvis skulle inkräkta på utrymmet om man nu åter upprepade det.

Bendel & C:o, som i dagarna utkommit, är en Chicagonovell och tyckes mig i alla afseenden befästa de intryck af vederhäftig konst man förut fått genom hans böcker om Amerika.

**Behagligaste** och effektivaste afföringsmedel är Vassens (f. d. Nordstjernans) Laxermarmelad för stora och barn. Pris 1 kr. pr ask. Finnes på alla apotek.

**Mjolk dagligen till afhämtning.**

Oskummad för 15 öre lit.  
Handskummad för 6 öre lit.

Tjock grädd för 9<sup>0</sup> öre lit.  
1:ma smör kr. 2,00 pr kilo.

**Stockholms Mejeriaktiebolag. Klarabergsgatan 68.**

I första kapitlet få vi vara med om en fruktansvärd snöstorm, som på ett par timmar förvandlar hela Chicagos fysionomi — en af dessa våldsamma naturrevolutioner, som Henning Berger ett par gånger förut skildrat med en realism och styrka, som nästan gör att man tappat andan och känner fasan under dess tryck. Desto mer öfverväldigande blir effekten af den tusen och en natt-interiör, som vi få njuta af i det amerikanskt tilltagna Grand Pacific Hotel, dit knappast ett eko af stormen och dess hemiska verkningar når. Här är det också som vi i mångmiljonären Reuters stora kontorsafdelning få göra bekantskap med Helge Bendel, en af de mest sympatiska svensk-amerikaner som Henning Berger presenterat för oss. Han är en af dem, som ärligen knogat på både hemma och "där ute" men lyckats endast så till vida, att han inte gått under. Och under det han i ett tiotal år gått där ute och närt drömmen om miljonerna och det blifvande affärshuset Bendel & C:o, har han fått nöja sig med den blygsamma platsen på Reuters kontorsstol.

Midt ibland allt hvirflande lif och hänsynslöst knuffande och nedtrampande kring den gyllene kalven, börsintriger, orgier och arbetarupplopp, som man inte kan undgå att lefva med i — nästan som en medbrottsling — bibehålles alltid intresset lika varmt för den unge Bendel och för hans roll i det spännande skådespelet. Och man drar en suck af lättnad, när hemlängtan blir den lidelse, som afgår med segern, och man väl och vackert ser honom ombord på ångaren, som för honom hem från detta fruktansvärda land, hvilket tycks bära jämlikhetens och broderskapets lockande märke lik en blott påklistrad dekoration i skölden.

Om man också inte skulle medräkna den starka och spännande skildringen och den på sina ställen mästerliga karaktärsteckningen i denna bok, så skulle dock alltid kunna påstås, att just sådana böcker som denna böra ha en oerhörd betydelse i arbetet mot emigrationen. De böra uppläggas i billighetsupplagor på hundratusental för att kunna bli tillgängliga för alla, som behöfva en varning.

Slutligen vill jag endast uttrycka min förvåning öfver, att den författare finnes, som sitter inne med kunskaper sådana som Henning Bergers om sättet att åstadkomma miljonerna, alla knep och finurligheter och som inte tvärt far dit ut och gör guld, utan i stället sitter här hemma och skriver böcker. Ett vårdslöst behandlingsätt af de timliga fördelarna! Och otidsenligt! Han måste i grunden endera vara en stor idealist, eller också — obotligt svensk.

M. R.--m.

## Föreningsmeddelanden.

**Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Eskilstuna** höll måndagen den 20 febr. sitt årsmöte i K. F. U. K:s lokal. Mötet öppnades af ordföranden, fru Alma Johansson, som äfvenledes ledde förhandlingarna.

Sedan revisions- och årsberättelserna föredragits och ansvarsfrihet beviljats styrelsen, uppläste föreningens ombud vid centralstyrelsemötet i jan. i Stockholm, fru G. Westlund, sina intryck därifrån. Till ordförande omvaldes enhälligt fru Alma Johansson, vice ordförande blef fru Laura Ekman och sekreterare fröken Karin Melén, båda likaledes omvalda. V. sekreteraren och kassaförvaltaren hade undanbedt sig återval och utsågos i deras ställe fru G. Westlund och fru Marta Karlsson. Styrelsesuppleanter blefvo fröken Hilma Nordlund, fru I. Adamsson och fru Ebba Lindegren, revisorer doktorinnan Nina Blom och fröken Elin Hägg med fröknarna Greta Lybeck och Maria Jonsson som suppleanter, de fyra sistnämnda omvalda. Till pressombud utsågos fröknarna Ingrid Hallman och M. Fröberg.

Ombud vid länsstyrelsemötet i Nyköping 24 och 25 mars blefvo fruarna Alma Johansson och G. Westlund samt fröknarna H. Nordlund, Ingrid Hallman och Signhild Bohlin.

Efter förhandlingarnas slut vidtog en animerad tésupé.

**Hvetlanda F. K. P. R.** hade den 22 februari anordnat en sällskapsafton med ett sjuttiotal deltagare.

Fru Ella Billing höll därvid föredrag om "Kvinnan och samhällsfrågorna" och intog fullkomligt genom sitt framställningssätt både föreningsmedlemmar och utomstående, som alla enades om att göra hennes för aftonen framhållna synpunkter till sina egna.

Till aftonunderhållningen bidrogo för öfrigt musikaliska förmågor inom samhället.

Kaffe med "hembakadt" jämte andra förfriskningar serverades.

Sex nya medlemmar anslöto sig till föreningen.

**Lunds F. K. P. R.** höll onsdagen den 1 dennes sitt årsmöte. Års- och revisionsberättelserna upplästes och godkändes af föreningen och decharge beviljades styrelsen för föregående års förvaltning.

Därefter hölls af juris kandidat Anna Bugge-Wicksell ett upplysande och sakrikt föredrag öfver önskemål angående gift kvinnas rättsliga ställning, hvilket framsades med varmaste känsla för frågans stora betydelse och aktualitet. Efter föredraget följde en kortare diskussion.

**Stockholms F. K. P. R.** hade lördagen den 11 mars ett talrikt besökt samkväm å Nya hushållsskolans lokal, hvarvid fru Anna Wicksell i ett belysande och sakrikt föredrag inledde en diskussion angående önskemål rörande gift kvinnas rättsliga ställning. Efter att ha framhållit betydelsen af att kvinnorna nu, då giftermålsbalkens revision stode på dagordningen, satte sig in i dessa frågor, genomgick tal. vår nuvarande lag om äktenskapet, därvid berörande målsmanskapet, som hon ville ha bort ur den nya lagen. Därpå öfvergick hon till de förmögenhetsrättsliga förhållandena inom äktenskapet, skarpt nagelfarande bestämmelserna om giftorätten och äfven föräldrarätten. Kvinnans äktenskapsålder, ansåg talarinnan, borde höjas till 18 år och i så fall äfven skyddsåldern. Skilsmässor borde bli ansökningsärenden såsom t. ex. nu boskillnad. Försummelse af försörjningsplikt skulle kunna bli skilsmässorsorsak, separationstiden bli ett år, utom i fall af otrohet, då den bortfaller af hänsyn till tredje man.

# Sprid Dagny!

## Stadsfullmäktigevalen i Stockholm.

Det är för resultatet af valen i andra, tredje och fjärde kretsarna, som vi i dag kunna redogöra. Vi måste då, samtidigt som vi ha glädjen att återgifva bilderna af två nyvalda kvinnliga stadsfullmäktige, djupt beklaga valets utgång i andra kretsen, där fil. kand. Axianne Thorstenson föll igenom — naturligt nog, då ej säkrare plats än den tredje i ordningen kunnat gifvas åt henne. Fullkomligt inseende svårigheten att placera henne framför någon af de två förtjänta män som stodo under omval i denna krets, hvaraf den ena var ingen mindre än Stockholms stadsfullmäktiges egen ordförande, måste vi, i känslan af den obestridliga kapacitet fröken Thorstenson är, understryka nödvändigheten af att det nu skeddade vid ett nästa val må komma att repareras. Och — må det vara oss tillåtet att uttala denna åsikt — det torde icke endast vara kvinnornas intressen, som därigenom blefve tillgodosedda, fröken Thorstensons mångsidighet och omfattande begåfning borga därför.



Anna Lindhagen.

Vald af socialdemokraterna i tredje kretsen.

I hvardera tredje och fjärde kretsarna har valet för kvinnornas vidkommande utfallit lyckligt. Den första segern var inom tredje kretsen, då fröken Anna Lindhagen, uppställd af socialdemokraterna, invaldes.

Fröken Lindhagens namn är säkerligen väl bekant för Dagnys läsare. En af de första kvinnor, som hos oss insåg nödvändigheten af att taga upp ett aktivt arbete för eröfrandet af politisk rösträtt för kvinnor, var hon bland initiativtagarna till bildandet af vår svenska rösträttsförening. Alltifrån början, som medlem af föreningens första styrelse, och alltjämt, såsom v. ordf. i Stockholms F. K. P. R., har fröken L. varit verksam för denna kvinnornas viktiga fråga.

Andra intressen ha äfven tagit hennes tid och krafter i anspråk. Det var fröken L., som tog initiativet till Stockholms koloniträdgårdar, ett företag som hon kraftigt drifvit fram och som blifvit ett vackert led i Stockholms stads utveckling. En tur rundt Stockholms utkanter vittnar därom.

Sedan flera år tillbaka är fröken L. anställd som stadens barnavårdsinspektör.

Fru Emilia Broomés inval i fjärde kretsen, där hon var uppställd af de frisinnade på första plats, var den utom allt tvivel satta framgång kvinnorna i denna krets hade att vänta. Fru Broomés sedan år tillbaka erkända omfattande sociala arbete har ställt henne på en rangplats, som utan vidare kunde berättiga henne till inval i Stockholms stads kommunalrepresentation. Att hon vid förlidet års stadsfullmäktigeval föll igenom var en olycka, som icke minst beklagades af hennes manliga partikamrater, och som har sin hela förklaring i en olycklig misskalkylering af partiets styrka. I år hade hon ju också en plats, som omöjliggjorde något som helst sådant feltag.

Sedan år 1904 byråföreståndarinna för Centralförbundet för Socialt Arbete i Stockholm har fru Broomé varit kraftigt verksam inom förbundets alla arbetsgrenar.



Emilia Broomé.

Vald af de frisinnade i fjärde kretsen.

Att här redogöra för de initiativ, som därunder tagits och de resultat, som vunnits, medger ej utrymme — säkert är, att fru B. därvid varit den sällsynt dugande och verkande kraften. Varmt intresserad af fredssträfvandena har fru B. tagit aktiv del äfven i detta arbete och ifrigt arbetat för närmandet till det stora målet, som af fredsännerna ställts upp.

I arbetet för kvinnans politiska rösträtt har fru Broomé under ett tidigare skede äfven aktivt deltagit, då hon under flera år var ordförande i Stockholms F. K. P. R.

Valet i femte kretsen har, när detta skrives, ännu ej försiggått. Två kvinnliga kandidater, fröken Alma Hedin (de moderata) och fröken Anna Åbergsson (de frisinnade), äro där uppställda. Man motser med spänning utgången. Fröken Hedins plats är säker, fröken Åbergssons däremot icke. Starka ansträngningar ha emellertid gjorts från kvinnohåll för att trygga fröken Åbergssons val. Det vore önskligt att de icke, såsom fallet blef i andra kretsen, gjorts förgäves.

**BRÖLLOPS-**  
och andra festlig-  
heter arrangeras  
bäst å  
"DRAMATENS"  
FESTUÄNING  
Fullständiga förslag  
lämnas beredvilligt.

DRAMATISKA  
TEATERNS  
RESTAURANT  
HUGO JAGARE  
STOCKHOLM.

**Kökselever**  
emottagas under  
vintermånaderna.  
Erkändt godt kök under  
ledning af framstående  
fransk kökschef.

**DAGNYS LÄSARE**  
böra gynna  
**DAGNYS ANNONSÖRER**

# INBJUDAN

till Sjätte Världskongressen för kvinnans politiska rösträtt.

**D**EN 12 JUNI 1911 SAMMANTRÄDER DEN SJÄTTE VÄRLDSKONGRESSEN för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm och pågår i sex dagar.

Rätt att sända tolf delegerade äger hvar och en af de till den Internationella Kvinno-rösträttsalliansen (International Woman Suffrage Alliance) anslutna landsföreningar i följande tjugutvå länder: Australien, Belgien, Bulgarien, Böhmen, Danmark, Finland, Frankrike, Förenta Staterna, Island, Italien, Kanada, Nederländerna, Norge, Ryssland, Schweiz, Serbien, Storbritanien, Sverige, Sydafrika, Tyskland, Ungern, Österrike. Särskild inbjudan att sända en officiell delegerad har utgått till alla länder, där kvinnor äga politisk rösträtt. Alla nationalföreningar, som sympatisera med den kvinnliga rösträttsrörelsen, hafva inbjudits att sända representanter. Alla enskilda personer, män och kvinnor, hvilka tro på kvinnornas rätt att som medborgare skydda sina intressen i samhället genom utövande af politisk rösträtt, inbjudas att närvara.

Den kvinnliga rösträttsrörelsen har under de senaste få åren gjort så stora framsteg, att man vid hvar och en af de fem föregående internationella kongresserna haft en betydande seger att inregistrera. Detta år kommer icke att utgöra något undantag, då Washington ökat antalet af de amerikanska stater, som gifvit sina kvinnor politisk rösträtt.

Såsom en följd af den målmedvetna upplysningsverksamhet, som af den svenska rösträttsorganisationen bedrifvits, har den svenska regeringen föranstaltat om en utredning i kvinnornas rösträttsfråga. En talrikt besökt kongress med redogörelser öfver det öfver hela världen alltjämt stegrade intresset för saken och med auktoritativa upplysningar angående fördelarna af den kvinnliga rösträttens utöfning i de länder, där den blifvit genomförd, kommer att visa sig af ett utomordentligt värde för rörelsen i dess helhet. Alla landsföreningar uppmanas därför på det lifligaste att sända fulla antalet delegerade. Hvarje ny nation, som sluter sig till oss, är en vinst för vår gemensamma sak och ger ett kraftigt stöd åt arbetet i de länder, där rösträttskampen pågår. Till rösträttssakens vänner öfver hela världen sända vi en hjärtlig inbjudan att bevista kongressen i Stockholm.

CARRIE CHAPMAN CATT, Amerika.

Ordförande.

MILLICENT FAWCETT, England,

1:sta vice ordförande.

MARTIMA KRAMERS, Nederländerna,

Sekreterare.

SIGNE BERGMAN, Sverige,

Sekreterare.

ANNIE FURUHJELM, Finland,

2:dra vice ordförande.

ANNA LINDEMANN, Tyskland,

Sekreterare.

ADELA STANTON COIT, England,

Skattmästare.

## VI Världskongressen för kvinnans politiska rösträtt. Stockholm 12—17 juni 1911.

Centralkommittén för den VI Världskongressen för kvinnans politiska rösträtt har härmed nöjet inbjuda medlemmar af kvinnorösträttsföreningar samt alla för saken intresserade män och kvinnor att deltaga i den kongress, som skall äga rum i Stockholm 12—17 juni 1911.



Anmälningar om deltagande mottagas, ju förr dess hellre, å kongressbyrån, Lästmakaregatan 6<sup>l</sup>, som tills vidare hålles öppen hvarje dag kl. 3—5 e. m. Skriftliga anmälningar adresseras till *Rösträttskongressen, Stockholm*. Det är önskvärdt, att kongressafgiften, 5 kr., jämte fullständig uppgift å namn och adress insändes samtidigt med anmälningen. I och för erhållande af kongressmärke och program uppmanas dessutom alla deltagare att anmäla sig å kongressbyrån omedelbart efter ankomsten till kongressen.

Kongressafgiften berättigar icke till deltagande i de fester och utfärder, hvilka anordnas under kongressen, utan löses vid hvarje af dessa tillfällen särskild biljett.

Strax före och under kongressen förlägges kongressbyrån till Grand Hôtel och blir då öppen hela dagen.

För anskaffande af bostad under kongressen sörjer inkvarteringskommittén, hvilken har till sitt förfogande ett stort antal rum i olika prislägen såväl å hotell och pensionat som i familjer. Såväl för deltagarnas egen fördel som för underlättande af kommitténs arbete är det önskvärdt, att samtliga rumsbeställningar ske genom kommitténs förmedling, icke direkt till hotellen. Alla förfrågningar och beställningar beträffande bostad adresseras till *Fru Fanny Petterson, Schéelegatan 15, Stockholm*. Vid tiden för kongressens öppnande anordnas en särskild inkvarteringsbyrå å Grand Hôtel.

Kongressens förhandlingar förläggas till Grand Hôtels festsal. Det högtidliga öppnandet äger rum å Musikaliska Akademiens stora sal. Offentliga möten anordnas dessutom på Dramatiska Teatern och i Folkets Hus A-sal.

I sammanhang med kongressen anordnas utflykter i Stockholms omgifningar samt visning af Stockholms sevärdheter under sakkunnig ledning. Efter kongressens slut förberedes utflykter till Uppsala och Visby samt dessutom en längre sällskapsresa till Lappland.

Under kongressen anordnas en större konstutställning af svenska konstnärinnor

Under förhoppning att VI Världskongressen för kvinnans politiska rösträtt måtte röna en liflig anslutning från kvinnorösträttens anhängare i alla delar af Sverige, hvilka därigenom kunna verksamt bidra att förläna densamma en för vårt land och vår svenska rösträttsrörelse värdig och imponerande prägel, tillåta vi oss att till alla och enhvar rikta ett hjärtligt välkommen.

Stockholm i mars 1911.

*VI Världskongressens för kvinnans politiska rösträtt Centralkommitté:*

LYDIA WAHLSTRÖM

L. K. P. R:s ordförande.

SIGNE BERGMAN  
Centralkommitténs ordf.

AXIANNE THORSTENSON  
Centralkommitténs v. ordf

NINI KOHNBERGER  
Sekreterare.

ELIN CARLSON  
Sekreterare.

ANNA FRISELL  
Kassaförvaltare.

EZALINE BOHEMAN  
f. Giron

EBBA PALMSTIERNA  
f. Carlheim-Gyllensköld.

LIZINKA DYRSSEN  
f. af Ugglas

AXELINE VIRGIN  
f. Anderson.

BERTHA NORDENSON  
f. Kleman.

LILLY LAURENT  
f. Bergstrand.

BERTHA HÜBNER  
CAROLA SAHL VON KOCH

MALIN WESTER-HALLBERG  
ELSE KLEEN

**Sprid Dagny!**

**Freja-Magasinet.**  
Specialaffär för Damartiklar.  
18 Humlegårdsgatan 18  
29 Drottninggatan 29

KONGRESSENS HEDERSKOMMITTÉ:

Fröken Gertrud Adelborg, Gagnef; friherre Th. Adelsvärd, Åtvidaberg; redaktör Edv. Alkman, Göteborg; friherrinnan Augusta Ahlströmer f. Ehrenborg, Djursholm; domkyrkoorganisten Elfrida Andrée, Göteborg; fru Elisabeth Anrep-Nordin, Vänersborg; fru Elisabeth von Bahr f. Boström, Uppsala; häradshöfdingen, friherre Lave Beck-Friis, Sköfde; riksdagsmannen Ernst Beckman, Djursholm; professor Ivar Bendixson, Stockholm; doktor Fridtjuv Berg, Stockholm; fru Martina Bergman-Österberg, Dartford, England; biskop O. Bergqvist, Luleå; skulptören Sigrud Blomberg, Stockholm; öfverstekammarjunkaren, friherre Carl Carlsson-Bonde, Eriksberg; fru Lisen Bonnier f. Josephson, Stockholm; fru Sophie Boström f. Tersmeden, Stockholm; redaktören Hj. Branting, Stockholm; fru Emilia Broomé f. Lothigiuss, Stockholm; häradshöfdingen G. N. T. af Callerholm, Hedemora; författarinnan Lotten Dahlgren, Djursholm; fru Elma Danielsson, Malmö; direktör J. Sigfrid Edström, Västerås; författarinnan Sophie Elkan, Göteborg; redaktören Herman Fernlund, Luleå; folkskollärarinnan Cecilia Francke, Stockholm; teol. doktor Samuel Fries, Stockholm; fröken Eva Fryxell, Stockholm; författarinnan Jane Gernandt-Claine, Hälsingfors; riksdagsmannen James Gibson, Jonsered; redaktören G. Gullberg, Stockholm; fröken Sofia Gumælius, Stockholm; fru Thérèse Gyl-dén f. von Knebel, Djursholm; fru Anna Hamilton Geete, Borås; redaktören Henrik Hedlund, Göteborg; doktor Verner von Heidenstam, Naddö; redaktören Mauritz Hellberg, Karlstad; professor S. Herner, Lund; fröken Kerstin Hesselgren, Stockholm; f. d. riksantikvariern Hans Hildebrand, Stockholm; fru Cecilia Bååth-Holmberg, Tärna; folkhögskolföreståndaren Teodor Holmberg, Tärna; fru Ann Margret Holmgren f. Tersmeden, Stockholm; fröken Anna Holmquist, Falun; landshöfdingen F. Holmquist, Falun; doktor Knut Kjellberg, Stockholm; pastor Ernst Klefbeck, Stockholm; prof. G. Klein, Stockholm; redaktören Ellen Kleman, Stockholm; redaktören G. H. von Koch, Stockholm; författarinnan Lotten von Kraemer, Stockholm; riksdagsmannen S. H. Kvarnzeliuss, Sundsvall; fröken Anna Lagerberg, Stockholm; friherrinnan Hedvig Lagerbring f. Nisbeth, Göteborg; doktor Selma Lagerlöf, Falun; fröken Agnes Lagerstedt, Stockholm; grosshandlaren Herman Lamm, Stockholm; professor Wilhelm Leche, Stockholm; fröken Sigrud Leijonhufvud, Stockholm; grefvinnan Elin Lewenhaupt f. Wennerberg, Västerås; doktor Gerda Lidforss af Geijerstam, Göteborg; redaktören Karl M. Lindh, Gefle; borgmästaren Carl Lindhagen, Stockholm; skulptören Carl Milles, Lidingön; professor G. Mittag-Leffler, Djursholm; fru Agda Montelius f. Reuterskiöld, Stockholm; riksantikvariern Oscar Montelius, Stockholm; doktor Ada Nilsson, Stockholm; redaktören Johan Nordling, Stockholm; professor Adolf Noreen Uppsala; redaktören N. P. Ollén, Stockholm; riksdagsmannen, friherre Erik Palmstierna, Stockholm; riksdagsmannen Daniel Persson, Tällberg; riksdagsmannen Alfred Pettersson, Påboda; borgmästaren Jakob Pettersson, Södertelje; skolföreståndarinnan Eva Rodhe, Göteborg; författarinnan Anna M. Roos, Stockholm; grosshandlaren Erik Röing, Göteborg; fru Anna Sahlin f. Dillner, Stockholm; biskop Henning von Schéele, Visby; landssekreteraren Axel Schotte, Karlstad; f. d. landshöfdingen C. A. Sjöcrona, Stockholm; redaktören W. Skarstedt, Falun; redaktören H. Sohlman, Stockholm; redaktören Valfrid Spångberg, Stockholm; vice häradshöfdingen Karl Staaf, Stockholm; kyrkoherden S. Stadener, Ystad; lektor Karl Starbäck, Gefle; professor Gustaf F. Steffen, Göteborg; redaktören Alfred Stjärner, Köping; rektor C. Svedelius, Stockholm; lektor T. Säve, Stockholm; professor J. C. W. Thyrén, Lund; biskop H. W. Tottie, Kalmar; friherrinnan Anna Trolle f. Leijonhufvud, Trollenäs; grefvinnan Frances Wachtmeister f. von Koch, Vesteråkra; målarinnan Charlotte Wahlström, Stockholm; regeringsrådet August Wall, Djursholm; professor Hans Wallengren, Lund; professor Karl Warburg, Stockholm; riksdagsmannen Edvard Wayrinsky, Stockholm; skolföreståndarinnan Anna Whitlock, Djursholm; landshöfdingen Johan Widén, Östersund; fröken Mary Wijk, Göteborg; slottspastor Aug. Wirén, Malmö; fröken Lilli Zickerman, Stockholm, skådespelerskan Tecla Åhlander, Stockholm; professor Hjalmar Öhrvall, Uppsala.

oo

**Prenumeration å DAGNY sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.**

**Lösnummer 10 öre.**

**Professor Reuterskiölds utredning och den internationella kvinnorösträttskongressen.**

För hvar och en som ser spörsmålet om kvinnans politiska rösträtt såsom en internationell fråga torde prof. Reuterskiölds utredning med sina många lärerika bilagor vara af allra största intresse. Detta omfångsrika, arbete förenar en mängd material, som icke förut sammanfogats, och är en ypperlig uppslagsbok för hvar och en, som ämnar studera frågan mera ingående.

Prof. R. stöder dessutom sina egna uppgifter på framstående arbeten i ämnet, såsom Alice Zimmerns intressanta handbok "Womens' Suffrage in Many Lands" som om några veckor utkommer i svensk öfversättning och då blir tillgänglig för alla. Ingen, som vill sätta sig in i rösträttsrörelsen i de olika länderna, bör försumma att skaffa sig denna öfverskådliga lilla bok.

Dr Käthe Schirmachers "Die moderne Frauenbewegung" är ett annat af de arbeten prof. R. begagnat sig af. Både Käthe Schirmacher och Alice Zimmern väntas till den stundande kongressen, och utsikten att personligen få sammanträffa med dessa lika beresta som belasta damer måste öka intresset för deras arbeten.

Och hvad som icke heller får glömmas är Mrs Philip Snowdens slagfärdiga svar på Mrs Humphry Wards angrepp på rösträttsrörelsen i Amerika, hvilket prof. R. återger in extenso.

Mrs. Snowden, som redan anmält sin ankomst till Stockholm i sommar, kommer att uppträda vid ett af kongressens offentliga möten och ge prof på sin ypperliga talargåfva.

Mrs. Chapman Catts och Rev. Anna Shaws m. fl. framstående personligheters vittnesmål inför den amerikanska kongressen angående kvinnans rösträtt finnas äfven införlifvade med utredningen.

Den internationella kvinnorösträttsalliansens organ, "Jus Suffragii", hvars outtröttlige redaktör Martina Kramers vi få glädjen att hälsa välkommen tillika med de ofvannämnda damerna, återopas äfven vid många tillfällen.

Ur bibliografisk synpunkt sedd bör utredningen hälsas med tillfredsställelse äfven af dem, hvilka äro af olika politisk åskådning än förf. själf, ty det finnes helt säkert icke något arbete, som innehåller så utmärkta uppgifter om lämplig rösträttslitteratur.

Hvarje rösträttsförening borde anskaffa ett exemplar af utredningen såsom särdeles lämplig uppslagsbok. Den kan rekvireras från Nordiska Bokhandeln i Stockholm till ett pris af 3 kr. N. K.

**Rösträttens landvinningar.** I Björknäs, Ångermanland, har bildats en förening för kvinnans politiska rösträtt på initiativ af inom samhället boende, intresserade kvinnor.

**Ännu en petition mot försumliga familjeförsörjare.** Liksom förut från medlemmar af Stockholms och Göteborgs samhällen till konungen inlämnats petitioner om skärpta lagbestämmelser mot försumliga familjeförsörjare och till skydd för utom äktenskapet födda barn har nu äfven från Uppsala samhälle inkommit en liknande petition. Denna petition är undertecknad af stadens myndigheter, ledamöter af fattigvårds- och barnvårdsnämnder, jurister, läkare m. fl., hvilka genom sin verksamhet få på nära håll erfarenhet af de olidliga förhållandena i saken i fråga.

**GAHNS**

Normal-, Skrif- och Kopie-Bläck, af Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsen godkändt som Svenskt Normal-Bläck, tillverkad af Henrik Gahns Aseptin-Amykos-Aktiebolag Uppsala. Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej bottensats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

# Frågor och svar.

## Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

## Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

## Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för  $\frac{1}{4}$ , 2:50 för  $\frac{1}{2}$  och 1:25 för  $\frac{1}{4}$  år.

## Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

## Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat minst 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) **Antingen:** Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst 5*) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) **Eller:** Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

## Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,  
STOCKHOLM.**

## Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS  
ANNONSÖRER!**

## PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller 7 $\frac{1}{2}$  öre pr min.)

## Kv. Tandläkare

med 6-årig egen praktik önskar assistentplats i Stockholm hos äldre inarbetad tandläkare. Svar emotes till "Nu genast" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

## Ex. kv. Sjukgymnast

med fina betyg och referenser jämte tre års praktik önskar plats. Musikalisk, kan äfven om så önskas meddela undervisning i piano. Svar sändes R. A. M., Tidningsk., Storg. 8, Stockholm.

## Ung kvinnlig gymnast

önskar till sommaren plats som assistent vid badort. Svar till "Massös", Vingåker p. r.

## Värdinneplats

önskas af bildad, medelålders dam, van att med ordentlighet förestå bättre hem. Svar till "Genast", Grenna p. r.

## Mot fritt vivre

önskar ung, bildad flicka plats som fruns hjälp och sällskap i mindre familj på landet eller i liten stad vid havet. Svar till "Våren 1911", Hvetlanda p. r.

## Ung lärarinna

med högre kompetens och två års undervisning önskar nästa läsårs plats i bildad familj, helst bosatt i utlandet.

Svar till "Musikalisk", Uppsala p. r. före den 8 mars.

## Värdinna.

Medelålders änkefru i besittning af ett fullständigt och komfortabelt 4-rums hem, allt komplett, önskar nu eller till hösten hushålla för äldre herre (eller ännu hellre om två bekanta herrar sloge sig tillsammans) i god ekonomisk och social ställning, gärna i landsorten. Den sökande vet sig kunna ordna ett hem trevligt och fylla sin plats som värdinna. Svar till "Lämplig sysselsättning önskas" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

## Plats som resällskap

önskas af bildad och språkkunnig ung dam med goda rekommendationer. Östermalms Inack.-Byrå, 33 Brahegatan. Riks 97 54. Allm. 198 95.

## Dam

af god familj, elementarbildad, vänlig och pålitlig, som med utmärkta vitsord genomgått gymnastiskt institut, önskar medfölja en person, som är i behof af massage eller lättare sjukvård till badort eller annan rekreationsort. Goda ref. af flera läkare. Svar snarast möjligt till "Massös 1907", Örebro p. r.

## English Lady

seeks a post in a nice family in Stockholm or in the neighbourhood from the end of March. References and informations on Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå, Stockholm.

## I godt hem på landet,

antingen i närheten af Stockholm eller i stad i landsorten sökes plats att tillträda 1 april som hushållsfröken eller husmoderns hjälp af bildad 28 års musikalsk, hushållsvan flicka, kunnig i matlagning, bakning, sömnad, Goda betyg från platser. Vidare Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Stockholm.

## Kokerska

med bra betyg önskar plats till 1 maj. Tacksam för svar märkt "M. E.", Drottningholm p. r.

## Engelska

önskar plats som sällskap och hjälp i ett hem. Den sökande är villig att leda och tala engelska med barn. Svar till "Små pretentioner", Allm. Tidningskontoret, Gustaf Ad. torg, Stockholm.

## Värdinneplats

önskar bildad, duglig, hushållsvan flicka, kunnig i finare och enklare matlagning samt alla ett hems göromål. Svar till "Värmländska", In-sjön.

## Plats i godt hem

önskas af enkel barnkär flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk. Någon lön önskvärd. Svar till "19", p. r. Säfsjö.

Plats önskas af lärarinna att under ferierna — cirka två månader från medio af juni —

## undervisa i Konstväfnad

i godt hem på landet, där ungdom finnes. Genomgått fru Cilluf Olssons i Tågarp väfskola. Svar emotes tacksamt märkt "Ferie 1911", p. r. Ekeby.

## Kvinnlig gymnastikdirektör

önskar plats nu genast. Svar till "Postbox 12", Örebro.

**Som vårdarinna**

önskar 24-årig flicka plats från 15 Juni för nervös eller lindrigt sinnessjuk. Genomgått 1-årig kurs i sinnessjukvård. Svar till "Vårdarinna", Uppsala p. r.

**Ung, musikalisk, bättre flicka**

som genomgått hushållskurs, önskar nu till maj mån. plats i god fam. Är van vid alla i ett hem förekommande göromål. Är barnkär och har genomgått Kindergartenskurs. Ref. och betyg finnas. Svar snarast möjligt t. "E. M. 1911.", Hälsingb. p. r.

**Ordentlig, gladlynt flicka**

med mångårigt godt betyg, kunnig och van vid alla sysslor i ett hem och som ej har andra intressen än att sköta sin plats och göra hemmet trevligt, söker till i vår plats hos resp. äldre eller medelålders herre. Svar märkt "Hushållsplatser" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm, f. v. b.

**Ung, kvinnlig gymnast**

önskar till sommaren plats som assistent vid badort. Svar till "Masös", Vingåker p. r.

**Två bättre flickor,**

systrar, önska plats tillsammans till 1 april. Kunniga i alla inom ett hem förekommande göromål. Svar märkt "Landtbrukardöttrar, 20 och 23", Järnboås p. r.

**LEDIGA PLATSER.****Vid Simrishamns Samskola**

är en lärarinnetjänst med undervisningsskyldighet i matematik, fysik och kemi på högre stadiet ledig till ansökan. Tjänsten tillträdes vid höstterminens början 1911. Lönen utgår efter kgl. kung. 29 okt. 1909. Ansökningar, ställda till skolstyrelsen, mottagas intill d. 1 inst. april.

Simrishamn den 3 mars 1911.

Chr. A. V. Dahlberg,  
Skolstyrelsens ordf.

**Föreståndarinne-platsen**

vid Gefle fattigvårds Barnasyl kungöres härmed ledig att sökas före den 20 nästinstundande mars genom till Gefle stads Fattigvårdsstyrelse ställd, egenhändigt skriven ansökan, åtföljd af sökandens fotografi, ålders- och frejdbetyg, läkarbetyg samt de intyg, hälst i vidimerade afskrifter, sökanden vill åberopa till styrkande af sin kompetens.

Sökanden skall vara ogift, ej yngre än 25 och ej äldre än 35 år, vara för barnavård intresserad och utbildad samt hafva genomgått väl vitsordad utbildningskurs för sjuksköterskekallet och om möjligt ej vara främmande för kindergartn-lärlarinnans uppgift.

Platsen, som tillsättes med 3 månaders ömsesidig uppsägningsrätt, skall tillträdas en månad efter antagandet.

Löneförmånerna äro bestämda till 600 kronor kontant pr år jämte ett möbleradt bostadsrum och fritt vivre m. m. inom anstalten.

Närmare upplysningar lämnas af Fattigvårdsbyrån, Gefle.

Gefle den 24 Februari 1911.

Fattigvårdsstyrelsen.

**Vid Falkenbergselementarskola — samskola —**

bli fr. o. m. nästa läsår två lärarinneplatser lediga den ena med undervisningsskyldighet i alla ämnen utom i matematik i kl. II samt franska i kl. V. och VI, den andra i tyska och biologi eller tyska, fysik och kemi såsom hufvudämnen. Lön enligt lag. Ansökningshandlingar torde före d. 1 april insändas till styrelsen.

**Kunnig person**

får plats fr. 1 maj att ensam sköta ungarlshushåll (2 pers.) o. våning. Svar snarast till rektor Ahlenius, Arboga.

**Vid Umeå elementarläroverk för flickor**

blir till nästa läsår plats ledig för en lärarinna med högre kompetens. Ämnen: svenska och tyska på det högsta stadiet, samt engelska eller franska i en klass. Lön enligt lag. Ansökningar insändas före mars månads utgång till Styrelsen.

**DAGNY,  
KVINNORNAS BÄSTA  
PLATSANNONSTIDNING****Skicklig Stenograf o.  
Maskinskrifverska**

med vacker handstil erhåller genast plats på engroskontor. Svar med uppgift om referenser, löneanspråk och fotografi till "Smith Premier", under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm, f. v. b.

**Tre kvinnliga Stenografer  
och Maskinskrifverskor,**

en kunnig i tysk stenografi, en i engelsk och en kunnig i tysk handelskorrespondens och bokföring kunna genast erhålla förmånliga platser genom Remingtons Platsanskaffningsbyrå, Hamngatan 10, Sthlm.

**Husföreståndar-  
inneplats**

hos änkekan erhåller barnkärt, medelålders, bildadt fruntimmer, som med ordn. och sparsamhet kan förestå ett hem. Tilltr. 1 apr. Svar m. uppg. om ålder, betyg, referenser, fotografi och löneanspråk till "G. 1911", Vallins Bokhandel, Flen.

**Fotografer!**

Skicklig Retuschös, kunnig i plåttagning, erhåller plats till våren. Betyg, arbetsprof och fotografi insändas till Mildhs Atelier, Hernösand.

**Lärarinna.**

Vid Västernorrlands läns folkhögskola i Ålsta (Medelpad) finnes plats ledig för lärarinna med undervisningsskyldighet i väfnad (enkel väfnad och konstväfnad) samt i några bokliga ämnen (helst anatomi samt enkel bokföring, välskrifning samt om möjligt unison sång). Tjänstgöringstid maj-augusti (4 mån.). Lön 400 kr. Till skolans styrelse ställda ansökningar åtföljda af betyg insändas före den 1 april till rektor A. Nordgren (adr. Frånsta), som äfven meddelar upplysningar.

**Respektabel  
dam,**

kompetent i matlagning, med förmåga att sköta ett hem (mindre, vackert belägen herrgård), erhåller omg. plats. Foto. jämte uppgift om ålder, lönepr. m. samt betygsafskrifter till "Disponent C. G.", poste restante, Tidän.

**Fullt frisk, på-  
litlig jungfru**

som ej är rädd att taga itu med hvarjehanda får god plats 1:sta april som kokerska i liten familj i villastad 1/2 timme från Stockholm. Sökanden bör vara något kunnig i matlagning, bakning, vara mycket lugn och jämn till lynnet och värderas mycket ett stilla, behagligt sätt. Svar märkt: "God framtid 1/2 års plats", Allm. Tidningskontoret, Gustaf Adolfs torg, Stockholm.

**Kvinnliga  
arbetsområden.**

Utbildningskurser m. m.  
Muntliga och skriftliga  
upplysningar genom

**Fredrika-Bremer-  
Förbundets Byrå,**

54 Drottninggatan.

**Obs! De billiga priserna.**

Till 42 öre mtr säljes ett parti Kulörta extra prima Congressgardiner 100 cm. breda, Allmogegardiner fr. 30 öre mtr. Filt och Schaggdular, Bordvaxduk, Tråd 05 öre duss. Foderdomestik 18 öre mtr. Ett parti bättre trädgardiner i vackra mönster. Bomullstyger fr. 30 öre mtr. Gångmattor fr. 45 öre mtr. Filtar, Gardinstufvar, Hellyle-Cheviot, god kval. i olika färger.  
Allt säljes billigt.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm.

**GYNNA ALLTID DAGNYS****ANNONSÖRER!**

**Sprid Veckotidningen DAGNY!**

## Deposition & Sparkassa

4 | 1 | 0 |  
| 2 | 0 |

KÖPMANNABANKEN,  
Arsenalsgatan 9,  
Södermalmstorg 8,  
STOCKHOLM.  
Aktiekapital 3,000,000 kr.



**Sprid Dagny!**

Wiréns utsökta **PARFYMER**, eleganta damers förtjusning.

Erhålls i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från  
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.) Kgl. Hoflev.  
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

På P. A. Norstedt & Söners förlag:

## Tvätt och Strykning

jämte en kort redogörelse  
för tvättredskap och  
tvättmedel  
af

Gertrud Bergström,  
Lärarinna vid Johannes försam-  
lings skolkök.

Pris 75 öre.

Afsikten med boken har i första  
rummet varit att den skulle tjäna  
till ledning vid undervisningen i  
tvätt vid hushållsskolor och skolkök  
men den torde kunna bli till nytta  
även för hemmen. Om den kunde,  
säger förf., förmå husmodrar  
att hemma utföra en hel del sådan  
tvätt, som man ofta nog tar för af-  
gjort måste lämnas till kemisk tvätt-  
anstalt, skulle mången gång en stor  
inbesparing kunna genomföras.

(S. T. A. 265970)

## KOSTYM-ATELIER

MASKINBRÖDERING  
53 Drottninggatan 53, 2 tr.  
Systrarna Johansson.  
Riks och Allm. telefon.

## Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Kungl. Hoffotograf.

## HERM. HAMNQVIST

Biblioteksg. 11, Stockholm.

1 dussin kabinettsfotografier, matt  
papper, 12 kronor.

## Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,

27 Klarabergsgatan, STOCKHOLM.

Allm. Tel. 7 43.

Fr. o. m. den 30 jan. realiseras  
ritade brickdukar, lysdukar, natt-  
påsar, dukar, kuddar m. m. i äldre  
mönster, stufvar af kläde, boj, stram-  
maljer och band, rester af garner och  
silke samt målade och omålade träslöjd  
m. m., allt till mycket låga priser.

## GÖTEBORGS NYA HUSMODERSSKOLA börjar i höst sin verksamhet.

Undervisningen omfattar: enklare och fina-  
re matlagning, bakning, servering, födoämnes-  
lära, hälsolära, linnedsmad, hushållsbokföring  
och ledes af fackutbildade lärarinnor.

Extra kurser anordnas:

Under sylvtiden 6-dagars kurser i konser-  
vering efter modernaste principer.

Demonstrationskurser 2 timmar i veckan  
under 3 veckor och

Demonstrationskurser 1 kväll i veckan under  
6 veckor, omfattande särskildt frukost-, lunch-  
och supéretter.

Linnedsmadskurser 3 timmar i veckan un-  
der 6 veckor efter nyaste tidsbesparande me-  
toder.

Förfrågningar besvaras och prospekt sändes  
på begäran. Adr.: Upsala.

ELVIRA FRIBERG, Lärarinna vid Fack-  
skolan för Huslig Ekonomi, Upsala.

HILDEGARD FRIBERG, Utexaminerad från  
Fackskolan för Huslig Ekonomi, Upsala.

(S. T. G. 34245)

Sex präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

**Tsarens kurir.** Berättelse för barn och ungdom.  
Fritt efter Jules Verne af Alfred  
Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kar-  
tonnerad. Pris 75 öre.

**Parzival.** En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning  
af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illu-  
strationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

**Sagogrottan i Sagoskogen.** En samling  
sagor af  
Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris  
75 öre.

**Den hemlighetsfulla ön.** Berättelse för barn  
och ungdom. Fritt  
efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustratio-  
ner af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

**Hjälten bland hjältar** skildrade för barn och  
ungdom af Marie Lou-  
Charles G. Gordons lif och stordåd, ise Gagner. 304 sidor,  
33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

**Nybyggarna i Kanada.** Berättelse för barn  
och ungdom. Bear-  
betning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor. 39  
illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålls i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

## Astrid Wittborn

Manicure, Pedicure,  
Hygienisk ansiktsbehandling  
BRAHEGATAN 6, 2 tr. R. T. 123 59. A. 197 16.

Annonsera i DAGNY!

## Obs! Fredrika Bremer- Förbundet. Obs!

Å Fredrika Bremer-Förbundet  
finnas anmälda lektionsgivare, in-  
och utländska, hushållsbiträden af  
olika slag, barnfröknar, kontors-  
biträden, gymnaster m. m.

Mottagningstid kl. 12—4.

Adr. Drottninggatan 54, Stock-  
holm.

Allm. tel. 48 16. Rikstel. 27 62.

## Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

- Elsa Eschelsson †. Af Kerstin Hård af Segerstad.  
En ny dufvopost.  
Inbjudan till Sjätte Världskongressen för kvinnans politiska  
rösträtt.  
Professor Reuterskiölds utredning och den internationella  
rösträttskongressen.  
Stadsfullmäktigevalen i Stockholm.  
Svenska konstnärinnors utställning. II. Af Anna Maria  
Roos.  
Gustaf Ullman: Sagor om hjärtat. — Henning Berger: Ben-  
del & C:o. Rec. af Maria Rieck-Müller.  
Notiser.  
Föreningsmeddelanden.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt  
eller bokhandel.**